

UCHWAŁA nr XII/XLIX/203/2026
Rady Izby Notarialnej
w Warszawie
z dnia 13 kwietnia 2026 roku

**w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec mowy nienawiści i medialnych
ataków na notariuszy**

Na podstawie art. 35 pkt 2 i 7 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1001 ze zm.), Rada Izby Notarialnej w Warszawie, uchwala, co następuje:

wobec pojawiających się w przestrzeni publicznej komentarzy dotyczących dokonywanych przez notariuszy czynności notarialnych, Rada Izby Notarialnej w Warszawie wyraża stanowczy sprzeciw wobec kierowanych pod adresem notariuszy w mediach oraz na portalach społecznościowych, w tym w wypowiedziach osób publicznych, przejawów mowy nienawiści, agresji słownej oraz publicznego piętnowania.

U podstaw tej bezprecedensowej i niedopuszczalnej fali agresji leży, w ocenie Rady Izby Notarialnej w Warszawie, niezrozumienie fundamentalnych zasad wykonywania zawodu notariusza oraz charakteru czynności notarialnych. Sytuacja ta wymaga zatem zarówno wyjaśnienia, jak i wyraźnego podkreślenia podstawowych reguł wykonywania zawodu notariusza oraz istoty czynności notarialnych.

Notariusz jest osobą zaufania publicznego, wykonującą swoje obowiązki na podstawie i w granicach obowiązującego prawa. Jego rola zawodowa nie polega na ocenianiu wydarzeń publicznych, komentowaniu ich przebiegu ani zajmowaniu stanowiska po którejkolwiek ze stron sporu. Notariusz działa bezstronnie, a podejmowane przez niego czynności mają charakter formalny i urzędowy.

Jednocześnie należy podkreślić, że notariusza obowiązuje tajemnica notarialna obejmująca wszelkie informacje związane z dokonywanymi czynnościami notarialnymi.

Obowiązek ten stanowi jeden z fundamentów wykonywania zawodu notariusza i służy ochronie obywateli, zaufania do notariatu oraz bezpieczeństwa obrotu prawnego.

Czynności o charakterze poświadczeniowym oraz sporządzanie szeroko rozumianych protokołów służą urzędowemu stwierdzeniu określonych faktów i okoliczności. Istotą tych czynności nie jest interpretowanie zdarzeń ani formułowanie opinii, lecz wierne, rzetelne i bezstronne udokumentowanie tego, co faktycznie miało miejsce.

Protokół z przebiegu zdarzenia jest czynnością notarialną, w ramach której notariusz opisuje przebieg danej sytuacji będąc jej obiektywnym świadkiem, w określonym miejscu i czasie. Rolą notariusza nie jest ocenianie uczestników zdarzenia, komentowanie jego znaczenia ani opowiadanie się po którejkolwiek ze stron. Notariusz nie wyraża własnych poglądów w treści dokonywanych czynności i nie interpretuje faktów ani zdarzeń, lecz sporządza ich rzetelny zapis bez względu na skutki, jakie fakty te bądź zdarzenia mogą wywoływać.

W konsekwencji obecność notariusza przy czynności o charakterze publicznym nie może być utożsamiana z poparciem dla określonego stanowiska, aprobatą dla przebiegu wydarzenia ani udziałem w sporze politycznym. Przypisywanie notariuszom motywacji innych niż wynikające z ich obowiązków zawodowych, a także formułowanie pod ich adresem oskarżeń wyłącznie z powodu dokonywania czynności notarialnych, godzi nie tylko w dobre imię konkretnych osób, lecz również w całą instytucję notariatu.

W demokratycznym państwie prawa notariusz nie jest uczestnikiem sporu publicznego ani politycznego, lecz gwarantem formalnej poprawności i bezpieczeństwa czynności, które prawo powierza jego kompetencji. Z tego względu wszelkie przejawy mowy nienawiści, próby wywierania nacisku lub publicznego podważania profesjonalizmu notariuszy wyłącznie dlatego, że wykonują oni swoje obowiązki, należy ocenić jako

zjawisko niepokojące i szkodliwe. Dobre imię podlega ochronie prawnej, zaś ferowanie wyroków bez sądu nie może być akceptowane w państwie prawa.

Rolą każdej rady izby notarialnej jest sprawowanie nadzoru oraz ochrona członków samorządu notarialnego, z zachowaniem obiektywizmu zarówno w wymiarze politycznym, jak i personalnym. Tymi zasadami Rada kieruje się w podejmowanych działaniach.

Wobec powyższego, Rada Izby Notarialnej w Warszawie apeluje do wszystkich uczestników życia publicznego – obywateli, a w szczególności polityków, przedstawicieli mediów i organizacji społecznych – o powstrzymanie się od osądów, o poszanowanie ustrojowej roli notariusza jako organu ochrony prawnej, wykonującego obowiązki zawodowe, a także o zdecydowane reagowanie na wszelkie przypadki naruszeń dobrego imienia notariuszy.